

ANALIZA RYZYKA W OCHRONIE DANYCH OSOBOWYCH

Andrzej Krasuski, Przemysław Siembida

PRAWO W PRAKTYCE

ANALIZA RYZYKA W OCHRONIE DANYCH OSOBOWYCH

Andrzej Krasuski, Przemysław Siembida

PRAWO W PRAKTYCE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 10 sierpnia 2022 r.

Recenzenci

Dr hab. Paweł Fajgielski, prof. KUL

Prof. dr hab. Andrzej Powałowski

Wydawca

Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący

Joanna Otówek

Opracowanie redakcyjne

JustLuk

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne części napisali:

Andrzej Krasuski – Wstęp, rozdziały I, II, III, VI, Zakończenie

Przemysław Siembida – rozdziały IV, V

prawoLubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegając przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-718-3

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
Wprowadzenie	21
Rozdział I	
Regulowanie obowiązków prawnych w oparciu o kryterium ryzyka	27
1. Sposoby konkretyzacji obowiązków w prawie	27
2. Definicja terminu „ryzyko”	30
3. Zastosowanie konstrukcji konkretyzacji obowiązków prawnych w oparciu o kryterium ryzyka w wybranych aktach prawnych	35
Rozdział II	
Metody badawcze konkretyzacji obowiązków prawnych ustalanych w oparciu o kryterium ryzyka	54
1. Wprowadzenie	54
2. Metoda badań naukowych	55
3. Zastosowanie normatywnej teorii wykładni	56
Rozdział III	
Ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych	60
1. Regulacja prawna ryzyka w RODO	60
2. Akt konkretyzacji obowiązku prawnego na podstawie kryterium ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych i jego wykonanie	77

3. Ujęcie podmiotowe i przedmiotowe ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych	83
3.1. Ujęcie podmiotowe	83
3.2. Ujęcie przedmiotowe	86
3.3. Prawa i wolności osób fizycznych, których dotyczy ryzyko	89
3.3.1. Źródła regulacji praw i wolności osób fizycznych – uwagi wstępne	89
3.3.2. Prawa i wolności osób fizycznych określone w RODO	92
3.3.3. Prawa i wolności osób fizycznych określone w Traktatach	98
3.3.4. Prawa i wolności osób fizycznych określone w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej	105
3.3.5. Prawa i wolności osób fizycznych określone w EKPCz	111
3.3.6. Prawa i wolności osób fizycznych określone w Konstytucji RP	112
3.4. Skutki prawne naruszenia praw lub wolności osób fizycznych	122

Rozdział IV

Metody identyfikacji i szacowania ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych	131
1. Znaczenie podejścia procesowego dla identyfikacji i zarządzania ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, których dane osobowe są przetwarzane	131
2. Zastosowanie dokumentacji wewnętrznej do identyfikacji ryzyka	135
2.1. Uwagi ogólne	135
2.2. Modele i mapy procesów	136
2.3. Metodyka analizowania ryzyka	139
2.3.1. Wyjaśnienie pojęć metodologii, metodyki i metody oceny ryzyka	139
2.3.2. Wymagania RODO dotyczące metodyki analizowania ryzyka	140

2.4. Przegląd wybranych metodyk wykorzystywanych do analizy ryzyka związanej z przetwarzaniem danych osobowych	143
2.4.1. Metodyka proponowana przez polskiego regulatora – GIODO	143
2.4.2. Metodyki opracowane przez regulatora francuskiego – CNIL	144
2.4.3. Metodyka zaproponowana przez brytyjski organ nadzorczy – ICO	145
2.4.4. Metodyka zaproponowana w <i>Podręczniku Inspektora Ochrony Danych</i>	145
2.4.5. Porównanie metodyk	146
3. Przegląd wybranych rekomendacji i standardów związanych z podejściem opartym na ryzyku	149
3.1. Rekomendacje ENISA w sprawie oceny skutków naruszenia danych osobowych	149
3.2. Norma ISO 31010 – wybrane metody analizowania ryzyka	150
3.3. Norma ISO 27005. Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie informacji	152
3.4. Norma ISO 29134. Wytyczne dotyczące oceny skutków dla prywatności	152
4. Iteracje, wykorzystanie audytu do zarządzania przetwarzaniem danych osobowych opartego na ryzyku	153
5. Ustanawianie kontekstu i szacowanie ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych	154
5.1. Uwagi ogólne	154
5.1.1. Analiza prosta w zastosowaniu	154
5.1.2. Analiza obiektywna i pomocna przy wykazywaniu zgodności	156
5.2. Ustanawianie kontekstu przetwarzania	157
5.2.1. Uwagi wprowadzające	157
5.2.2. Cele analizowania ryzyka	159
5.2.3. Kryteria identyfikacji ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, skala ryzyka	161
5.2.4. Cele przetwarzania danych osobowych i czynności przetwarzania	165

5.2.5. Kategorie danych, osób, których dane dotyczą, ich prawa i wolności	167
5.3. Szacowanie ryzyka	171
5.3.1. Uwagi ogólne	171
5.3.2. Zagrożenia	173
5.3.3. Prawdopodobieństwo materializacji zagrożenia	177
5.3.3.1. Przegląd metodyk dotyczących szacowania prawdopodobieństwa	177
5.3.3.2. Wykorzystanie statystyki do oceny prawdopodobieństwa naruszenia praw i wolności	180
5.3.3.3. Ocena niezawodności człowieka	192
5.3.3.3.1. Uwagi wprowadzające	192
5.3.3.3.2. Metoda TESEO	195
5.3.3.3.3. Metoda HEART (ang. <i>human error assessment and reduction technique</i>)	195
5.3.3.4. Sposób obliczania prawdopodobieństwa ...	196
5.3.4. Następstwa materializacji zagrożenia	216
5.3.5. Wstępne wyliczenie ryzyka	221

Rozdział V

Postępowanie z ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych	224
1. Uwagi ogólne	224
2. Analiza i ocena ryzyka	225
2.1. Wprowadzenie	225
2.2. Sposób sprowadzenia wyników do oczekiwanej skali ryzyka (współczynnik korekcji)	226
2.3. Ewaluacja ryzyka	227
2.4. Zarządzanie niepewnością danych	229
3. Modyfikowanie ryzyka do poziomu zwykłego	234
3.1. Uwagi ogólne	234
3.2. Katalog referencyjny środków i katalog zrealizowanych środków, czyli wyznaczanie poziomu realizacji zabezpieczeń	238

3.3. Ocena poziomu realizacji zabezpieczeń	244
3.4. Ocena adekwatności zastosowanych środków, odniesienie się do charakteru, zakresu, kontekstu i celów przetwarzania	245
3.4.1. Uwagi wprowadzające	245
3.4.2. Przykładowe obszary oceny adekwatności zabezpieczeń	247
3.4.2.1. Środki techniczne	247
3.4.2.2. Środki organizacyjne	248
3.4.2.3. Bezpieczeństwo osobowe	250
3.4.2.4. Testowanie, mierzenie i ocenianie skuteczności środków	251
3.5. Podatność jako parametr odwrotnie proporcjonalny do poziomu realizacji zabezpieczeń	253
4. Określanie ryzyka szczątkowego	258
5. Dalsze postępowanie z nieakceptowalnym ryzykiem czynności przetwarzania	261
5.1. Obniżanie ryzyka na poziomie poszczególnych operacji – ocena skutków przetwarzania	261
5.2. Unikanie, transferowanie lub dzielenie ryzyka	262
6. Rejestrowanie, raportowanie i akceptowanie ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych	265

Rozdział VI

Nadzór administracyjnoprawny wykonania obowiązków prawnych na podstawie kryterium ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych	270
1. Wprowadzenie	270
2. Zdolność prawna Prezesa UODO	271
3. Kompetencja szczególna Prezesa UODO	279
3.1. Uwagi wstępne	279
3.2. Kompetencja szczególna związana z udzielaniem, odmową i cofaniem certyfikatów	282
3.2.1. Rodzaj kompetencji w ramach postępowania administracyjnego i poza tym postępowaniem ...	282

3.2.2.	Znaczenie analizy ryzyka w postępowaniu w sprawie udzielenia certyfikatu, odmowy udzielenia oraz cofnięcia certyfikatu	293
3.3.	Kompetencja szczególna związana z zatwierdzaniem kodeksu postępowania oraz warunków i trybu akredytacji podmiotu monitorującego jego przestrzeganie	296
3.3.1.	Rodzaj kompetencji w ramach postępowania administracyjnego i poza tym postępowaniem ...	296
3.3.2.	Znaczenie analizy ryzyka w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia kodeksu postępowania oraz warunków i trybu akredytacji podmiotu monitorującego jego przestrzeganie	300
3.4.	Kompetencja szczególna związana z prowadzeniem postępowania w sprawie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych	301
3.4.1.	Rodzaj kompetencji w ramach postępowania administracyjnego	301
3.4.2.	Znaczenie analizy ryzyka w postępowaniu w sprawie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych	310
3.5.	Kompetencja szczególna związana z nakładaniem administracyjnych kar pieniężnych	311
3.5.1.	Zasady nakładania kar pieniężnych	311
3.5.2.	Znaczenie analizy ryzyka w postępowaniu w sprawie nakładania administracyjnych kar pieniężnych	320
4.	Zastosowanie zasad ogólnych postępowania administracyjnego w postępowaniu przed Prezesem UODO	320
4.1.	Uwagi wstępne	320
4.2.	Zastosowanie zasady praworządności działania organu administracji publicznej i dbałości o praworządne działanie stron i uczestników postępowania w postępowaniu przed Prezesem UODO	324
4.3.	Zasada prawdy obiektywnej	341

4.4. Zasada pogłębiania zaufania do organu władzy publicznej	359
4.5. Zasada przekonywania	365
5. Rozstrzygnięcie sprawy indywidualnej w postępowaniu przed Prezesem UODO	369
6. Środki odwoławcze od rozstrzygnięć Prezesa UODO	375
7. Prawomocność i egzekwowalność orzeczeń sądów administracyjnych w sprawach skarg na decyzje i postanowienia Prezesa UODO	378
Zakończenie	383
Bibliografia	407
Wykaz orzecznictwa	415
Spis tabel	423
Spis schematów	425
Autorzy	427

WPROWADZENIE

W RODO prawodawca unijny wprowadził model konkretyzacji obowiązków prawnych w oparciu o kryterium ryzyka. Nie zdefiniował jednak pojęcia „ryzyko”, nie określił również sposobu jego identyfikacji oraz ustalenia jego skali. Ryzyko jako kryterium konkretyzacji obowiązków prawnych przewidziane zostało również w innych obszarach regulacji prawnej, w tym m.in. w regulacji ochrony zdrowia publicznego, bezpieczeństwa żywności, zarządzania kryzysowego, cyberbezpieczeństwa oraz zwalczania przestępczości.

Artykuł 83 Konstytucji RP formułuje obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Organy administracji oraz sądy przy wydawaniu rozstrzygnięć są zobowiązane do brania pod uwagę nie tylko przepisów ustaw i rozporządzeń, ale również przepisów Konstytucji RP, powinny także uwzględniać, czy działania obywatela były zgodne z prawem. Obowiązek przestrzegania przepisów prawa należy postrzegać również z punktu widzenia zasady równości wobec prawa. Zgodnie z art. 32 ust. 1 i art. 83 Konstytucji RP wszyscy są wobec prawa równi, wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne i każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto z ogólnej zasady państwa demokratycznego – wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP – wynika, że obowiązki prawne powinny być formułowane w sposób zrozumiały dla obywateli.

Obowiązek przestrzegania prawa, o którym mowa w art. 83 Konstytucji RP, należy rozpatrywać w kontekście możliwości zapoznania się z obowiązkami prawnymi wynikającymi z norm prawnych określonych w odpowiednich przepisach prawa. Każdy obywatel powinien

zatem mieć możliwość zrozumienia obowiązujących go przepisów prawa. Jest to możliwe wówczas, gdy przepis prawa jest sformułowany w sposób przejrzysty, wystarczająco szczegółowy i zrozumiały. W innej sytuacji nie powinno się w państwie demokratycznym oczekiwać przestrzegania prawa przez jego adresatów.

Obowiązek prawny może wynikać wprost z normy prawnej zawartej w określonym przepisie bez konieczności zrelatywizowania tego obowiązku do konkretnej sytuacji objętego hipotezą normy prawnej zawartej w tym przepisie. W pewnych przypadkach ustawodawca przewidział konieczność konkretyzacji obowiązków prawnych. Konkretyzacja ta może odbywać się poprzez indywidualny akt administracyjny organu administracji publicznej bądź za pośrednictwem kryterium konkretyzacji wskazanych wprost w przepisach prawa. W tym drugim przypadku akt konkretyzacji obowiązku prawnego, jak również wykonania skonkretyzowanego obowiązku prawnego spoczywa na adresacie normy prawnej.

Takim kryterium konkretyzacji może być ryzyko. W tym przypadku zakres obowiązku prawnego konkretyzowany jest przez adresata normy prawnej poprzez odniesienie tego obowiązku do ryzyka. Ustawodawca określa w akcie normatywnym cel postępowania z ryzykiem, który będzie związany z jego zmniejszeniem.

Przedmiotem niniejszej monografii jest przedstawienie analizy zastosowania przez prawodawcę unijnego w RODO modelu konkretyzacji obowiązków prawnych opartych na kryterium ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych. W publikacji zostały omówione m.in. przyczyny wprowadzenia norm prawnych opartych na analizie ryzyka, jak również ocena zasadności wprowadzenia tych norm prawnych, z uwzględnieniem uwarunkowań przetwarzania danych osobowych, w tym zagrożeń z tym związanych. Monografia zawiera także wyjaśnienie znaczenia pojęcia „ryzyko” oraz odniesienie prawodawcy unijnego do ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, których dane osobowe są przetwarzane. Omówiona została metodyka identyfikacji ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, jak również sposób zarządzania ryzykiem. Zastosowanie tej metodyki

Rozdział I

REGULOWANIE OBOWIĄZKÓW PRAWNYCH W OPARCIU O KRYTERIUM RYZYKA

1. Sposoby konkretyzacji obowiązków w prawie

Pojęcie obowiązku prawnego łączy się z pojęciem sytuacji prawnej czy sytuacji konkretnego podmiotu wyznaczonej przez obowiązujące normy prawne, tj. normy ustanowione we właściwym trybie lub uznane za obowiązujące przez organy państwa, w których to normach w sposób jednoznaczny i bezpośredni nakazuje się podmiotom, do których są skierowane, aby w pewnych okolicznościach zachowały się w ten, a nie inny sposób. Narzędziem służącym do opisywania sytuacji, w której znajdują się adresaci normy prawnej z uwagi na jej treść, jest pojęcie stosunku prawnego. Charakterystyka przedmiotu tego stosunku obejmuje zachowania, których jego strony mogą od siebie oczekiwać¹.

Obowiązek w znaczeniu prawnym oznacza konieczność zachowania się w odpowiedni sposób, co wynika z nakazu albo zakazu określonego w normie prawnej. Obowiązek prawny sprowadza się więc najczęściej do tego, że przepis prawa ustanawia dla danego podmiotu nakaz lub zakaz określonego zachowania się (działania lub

¹ F. Longchamps de Bérier, *O pojęciu stosunku prawnego w prawie administracyjnym*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” 1964/12(19), s. 45.

zaniechania)². Niezastosowanie się do nakazu lub zakazu wytwarza stan niewypełnienia obowiązku uregulowanego przez prawo³.

Zachowanie będące przedmiotem obowiązku wynikające z określonej normy prawnej może być nakazane lub zakazane. Oznacza to, że może wystąpić obowiązek pozytywny lub negatywny⁴. Obowiązek prawny nie musi sprowadzać się do prostych nakazów lub zakazów. Obowiązek prawny stanowi uwarunkowane przez zawarte w normach prawa żądanie i zagwarantowaną przez przymus państwowy konieczność określonego zachowania się⁵.

Obowiązek prawny stanowi zatem uwarunkowane przez zawarte w normach prawa żądanie i zagwarantowaną przez przymus państwowy konieczność określonego zachowania się⁶.

W literaturze przedmiotu podkreśla się, że czyn może polegać na jakimś działaniu lub zaniechaniu, a w przypadku gdy norma nie określa czynu formalnie, lecz wskazuje, jaki stan rzeczy ma być przez adresata normy zrealizowany, czyn może składać się ze złożonego zespołu działań i zaniechań⁷.

Wyodrębniając części składowe pojęcia prawnego obowiązku, można wskazać na następujące zależności:

- 1) zachodzi tu brak możliwości wyboru określonego postępowania przez adresata obowiązku, przeciwnie, istnieje nakaz lub zakaz określonego postępowania;
- 2) obowiązek zawsze wynika z prawa w znaczeniu przedmiotowym, inaczej mówiąc, nie ma obowiązku bez normy;
- 3) w przypadku sporu konieczność wskazania podstawy prawnej, z której wynika określony obowiązek, ciąży na organie państwowym żądającym wykonania tego obowiązku przez obywatela;

² Wyrok WSA w Warszawie z 14.02.2017 r., IV SA/Wa 2461/16, LEX nr 2288716.

³ Wyrok WSA w Warszawie z 23.11.2015 r., IV SA/Wa 2538/15, LEX nr 2030777.

⁴ Wyrok WSA w Warszawie z 13.01.2016 r., IV SA/Wa 2609/15, LEX nr 2045690.

⁵ Wyrok WSA w Warszawie z 7.12.2021 r., IV SA/Wa 1376/21, LEX nr 3308562.

⁶ Wyrok NSA z 16.04.2019 r., II OSK 1409/17, LEX nr 2678388.

⁷ Z. Ziemiński, *Logiczne podstawy prawoznawstwa*, Warszawa 1966, s. 99.

- 4) na państwie ciąży powinność podjęcia starań w celu zapewnienia realizacji obowiązków. Z sytuacjami, w których niewypełnienie obowiązku powinno pociągać za sobą ujemne skutki, mamy do czynienia zaś wówczas, gdy dany przepis prawa nakazuje wiązanie ujemnych skutków prawnych z każdym przypadkiem niewypełnienia danego obowiązku⁸.

Pojęcie obowiązku jako zachowania nakazanego lub zakazanego przez normę prawną może być odniesione już do sytuacji, gdy określone zachowanie jest nakazane lub zakazane przez samą normę prawną, bez konieczności jego zrelatywizowania do sytuacji pewnego podmiotu i powiązania go z uprawnieniem przysługującym temu podmiotowi⁹.

W określonych przypadkach ustawodawca, przy ustalaniu norm prawnych, przyjmuje, że powołanie się na wynikające z tych norm uprawnienia i odpowiadające im obowiązki prawne wymaga ich uprzedniej konkretyzacji. Konkretyzacja ta jest możliwa w dwojaki sposób.

Po pierwsze, za pośrednictwem indywidualnego aktu, skierowanego do tego podmiotu, który pozostaje stroną stosunku materialnoprawnego ustalonego w normie wymagającej konkretyzacji. W tym przypadku organ administracji publicznej, działając w oparciu o normę zadaniową i kompetencyjną, konkretyzuje obowiązek prawny w indywidualnym akcie administracyjnym, wydanym w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego lub w przepisie szczególnym.

Po drugie, za pośrednictwem kryteriów dotyczących cech samego obowiązku prawnego lub uprawnienia, któremu ten obowiązek odpowiada. Obowiązek trzeba postrzegać jako powinność jednej ze stron zachowania się w określony sposób, zaspokajający prawnie chroniony interes jego drugiej strony. W stosunkach prywatnoprawnych stroną, która może oczekiwać zaspokojenia swojego interesu przez

⁸ Wyrok WSA w Warszawie z 13.01.2016 r., IV SA/Wa 2609/15, LEX nr 2045690.

⁹ M. Romańska, *Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające w administracji*, Warszawa 2021, s. 18.

oczekiwane zachowanie innej osoby, jest podmiot prawa prywatnego, w stosunkach administracyjnoprawnych stroną tą jest organ reprezentujący interes społeczny. Celem postępowania administracyjnego jest w takim przypadku skonkretyzowanie sytuacji prawnej, tj. praw i obowiązków, oznaczonego podmiotu, w drodze decyzji¹⁰.

Takim kryterium może być ryzyko. W tym przypadku zakres obowiązku prawnego konkretyzowany jest poprzez adresata normy prawnej poprzez odniesienie tego obowiązku do ryzyka. Ustawodawca określa w akcie normatywnym cel postępowania z ryzykiem, który będzie związany z jego zmniejszeniem.

2. Definicja terminu „ryzyko”

Pojęcie ryzyka wywodzi się z języka włoskiego (wł. *risico*), w którym oznacza przede wszystkim przedsięwzięcie, którego wynik jest nieznany albo niepewny, lub możliwość, że coś się uda albo nie uda¹¹, czy też inaczej stan, w którym rezultat osiągnięty w przeszłości jest nieznany, ale można zidentyfikować jego przyszłe alternatywy, przy założeniu, że szanse wystąpienia możliwych alternatyw są znane¹².

W semantyce tego słowa dostrzega się również to, że ryzyko jest raczej wyborem, a nie nieuchronnym przeznaczeniem¹³.

Zdefiniowanie ryzyka jest zadaniem złożonym. Potoczne rozumienie pojęcia „ryzyko” jest wieloznaczne. Według *Słownika języka polskiego* pojęcie to rozumiane jest jako „możliwość, że coś się nie uda” albo jako „przedsięwzięcie, którego wynik jest niepewny”, albo „odważenie

¹⁰ Zob. wyrok NSA z 13.02.2018 r., II OSK 1824/17, LEX nr 2477162.

¹¹ *Hedging i nowoczesne usługi finansowe*, red. nauk. M. Biegański, A. Janc, Poznań 2001, s. 9.

¹² J. Głuchowski, *Leksykon finansów*, Warszawa 2021, s. 266.

¹³ K. Czerwonka, M. Cież, M. Kowal, *Ryzyko*, Encyklopedia Zarządzania, https://mfiles.pl/pl/index.php/Ryzyko#cite_note-1 (dostęp: 21.02.2022 r.).

się na takie niebezpieczeństwo¹⁴. W literaturze przedmiotu dostrzega się różny wymiar ryzyka w zależności od kontekstu, w którym ryzyko to występuje¹⁵. W definiowaniu ryzyka można z jednej strony eksploatować jego skutki, z drugiej zaś – nieosiągnięcie zamierzonego celu¹⁶. Ryzyko postrzegane jest bowiem jako prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji odmiennej od oczekiwanej¹⁷. Na prawdopodobieństwo wystąpienia określonego zdarzenia w kontekście zbudowania definicji „ryzyka” wskazano przykładowo w Glosariuszu terminów dotyczących kontroli i audytu w administracji publicznej¹⁸. W pojęciu ryzyka może zawierać się niedobór informacji o poszczególnych elementach relacji przyczyna–skutek, przez co ryzyko można również określać jako deficyt informacji o możliwości osiągnięcia określonego celu lub celów¹⁹.

W kontekście prowadzonej działalności²⁰, w tym działalności gospodarczej, ryzyko powinno definiować się w dwojaki sposób. Z jednej strony ryzyko można postrzegać jako możliwość nieosiągnięcia zakładanego efektu²¹. W tym kontekście ryzyko postrzegane jest jako zagro-

¹⁴ W. Doroszewski, *Słownik języka polskiego*, <https://doroszewski.pwn.pl/> (dostęp: 15.01.2022 r.).

¹⁵ P. Kokot-Stępień, *Identyfikacja ryzyka jako kluczowy element zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego” nr 855, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” 2015/74, t. 1, s. 533.

¹⁶ A. Zachorowska [w:] *Zarządzanie ryzykiem inwestycyjnym* [w:] *Wybrane procesy zarządzania w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych*, red. D. Wielgórka, Częstochowa 2013, s. 11.

¹⁷ K. Czerwonka, M. Cież, M. Kowal, *Ryzyko...*

¹⁸ *Glosariusz terminów dotyczących kontroli i audytu w administracji publicznej*, Warszawa 2005, s. 34, tinyurl.com/MF-ryzyko (dostęp: 22.01.2022 r.).

¹⁹ T. Kaczmarek, *Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. Ujęcie interdyscyplinarne*, Warszawa 2008, s. 54.

²⁰ W literaturze przedmiotu wskazano na „ryzyko” jako element systemu zarządzania zarówno w działalności podmiotów publicznych, jak i prywatnych (A. Cieślak [w:] M. Jagielski, *Dokumentacja ochrony danych osobowych ze wzorami*, Warszawa 2019, s. 61).

²¹ Ch. Poszwiński proponuje postrzeganie i ocenę ryzyka w relacji do niepożądanego rezultatu danej czynności. Wskazuje na zależność pomiędzy zwiększaniem się zakresu przetwarzanych danych osobowych a wzrostem ryzyka. Autor ten nie dostrzega jednak szerszego ujęcia ryzyka, w tym także jako szansy dającej możliwość uzyskania efektu odmiennego od oczekiwanego (Ch. Poszwiński, *Podejście oparte na ryzyku w procesie przetwarzania danych osobowych*, Wrocław 2021, s. 31).

Publikacja przedstawia analizę zastosowania konstrukcji prawnej konkretyzacji obowiązków prawnych, opartej na kryterium ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych.

W opracowaniu zostały omówione m.in.:

- przyczyny stosowania norm prawnych opartych na analizie ryzyka,
- sposoby konkretyzacji obowiązków prawnych w prawie powszechnie obowiązującym,
- akt konkretyzacji obowiązku prawnego na podstawie kryterium ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych i jego wykonanie,
- pojęcie „ryzyko” oraz regulacja prawna „ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych”,
- metodyka identyfikacji i szacowania ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych,
- postępowanie z ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych,
- kompetencje Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w zakresie prowadzenia postępowań odnoszących się do ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, w tym m.in. zasady postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
- rola sądownictwa administracyjnego w kontekście stosowania modelu regulacji, polegającego na konkretyzacji obowiązków prawnych przez podmioty zobowiązane, za pomocą kryterium ryzyka.

Książka będzie przydatna administratorom, inspektorom ochrony danych, adwokatom i radcom prawnym. Zainteresuje także pracowników naukowych wydziałów prawa szkół wyższych, jak również studentów studiów z zakresu postępowania administracyjnego oraz prawa nowych technologii jako literatura uzupełniająca.

9 788382 867183 W01P01

ISBN 978-83-8286-718-3

9 788382 867183

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

CENA 149 ZŁ (W TYM 5% VAT)